

Dinsdag 5 september 1916 – ochtendeditie

Engelse vliegtuigen boven België.

Londen, 4 september. De admiraliteit maakt bekend dat watervliegtuigen zaterdag met goed gevolg de scheepsbouwwerven van Hoboken (bij Antwerpen) en zondag het vliegveld te Gistel hebben gebombardeerd. Ze zijn alle behouden teruggekeerd.

Men meldt ons uit Sas van Gent op 4 september:

Zaterdagavond, nadat de eerste Zeppelin reeds geruime tijd in de richting van Engeland verdwenen was, verscheen plotseling nog een tweede luchtschip, dat koers nam in dezelfde richting.

Beide luchtschepen waren van bijzonder grote soort en van drie gondels voorzien.

Om vijf uur zondagmorgen keerden de Zeppelins terug. Uit het gedreun van de motoren kon men opmaken, dat de afstand niet zo groot was, als toen ze de reis zeewaarts aanvaardden.

Ook werd waargenomen, dat overal langs de grens lichtseinen werden gegeven, blijkbaar met het doel de loop der Nederlandse grens aan te geven.

De vervlaamsing van de hogeschool te Gent.

De Vlaamse hogeschoolbond, uit ruim honderd leden bestaande, heeft het volgende manifest uitgegeven:

MANIFEST.

Ondergetekenden, in naam van de hogeschoolbond, tot bevordering van de Vlaamse hogeschool te Gent;

Na op 3 maart 1916 kennis genomen te hebben, door de pers, van het schrijven van vrijheer von Bissing, gouverneur-generaal in België, schrijven waaruit blijkt, dat “op de Belgische staatsbegroting voor 1916 een bedrag voor het hervormen van de Gentse hogeschool tot een Vlaamse is uitgetrokken, en dat met de voorbereidselen om deze maatregel ten uitvoer te brengen reeds begonnen is”;

Na enige tijd later, op 23 maart 1916, kennis genomen te hebben, door het Wets- en Verordeningsblad, van het besluit van de gouverneur-generaal: “Ter wijziging van artikel 5 uit het koninklijk besluit van 9 december 1849 wordt bepaald: Aan de hogeschool te Gent worden de voorlezingen in de Vlaamse taal gehouden”;

Overwegende:

Dat de vervlaamsing van de Gentse hogeschool reeds door alle vooraanstaande Vlamingen beschouwd is geworden als een bestaansvoorwaarde van de mogelijkheid tot geestelijke en stoffelijke opbeuring van de Vlaamse Belgen en als een onontbeerlijke vereiste tot hun culturele ontwikkeling; dat dan ook de vervlaamsing van de Gentse hogeschool sinds lange jaren de hoofdeis is geworden van de Vlaamse Beweging;

Dat de eensgezindheid van het Vlaamse volk nopens dit punt voldoende is gebleken uit het verzoekschrift dat, met 100.000 handtekeningen bekleed, ter kamer werd ingediend en waarin de vervlaamsing der Gentse hogeschool werd gevraagd, uit een gelijkaardig verzoekschrift uitgaande van honderden Vlaamse steden en gemeenten, alsook uit het neergelegde wetsvoorstel tot vervlaamsing der Gentse hogeschool;

Dat de algemeen erkende rechtvaardigheid van die eis, met het oog op zuivere gerechtigheid en op de toestand van het Vlaamse volk,

aldus door gezegd wetsvoorstel is bevestigd geworden, wetsvoorstel dat overigens reeds door de kamerafdelingen aangenomen werd;

Dat het voor de oorlog in de rechtmatige verwachtingen lag van de Vlamingen, dat op dit oogenblik reeds de wetsmacht de vervlaamsing der Gentse hogeschool zou hebben bezegeld;

Dat de door de Duitse overheid getroffen maatregel niet te beschouwen is als een afgebedelde gunst of een gevraagd geschenk, maar als een lang geëiste, reeds lang verdaagde, dus welkome rechtsherstelling;

Achten het plicht openbaar te verklaren dat zij met belangstelling de ontworpen vervlaamsing van de Gentse hogeschool tegemoet zien.

Verder overwegende:

Dat het verdrag nopens de wetten en gebruiken van de oorlog te lande, verdrag in 1907 op de tweede Haagse vredesconferentie gesloten, in zijn artikelen 42 en 43 zegt dat een grondgebied als bezet wordt beschouwd, wanneer het feitelijk onder het bewind komt te staan van het vijandelijke leger en dat, wanneer aldus het wettelijk beleid werkelijk in de handen van de bezettende macht is overgegaan, deze laatste er toe gehouden is alle mogelijke maatregelen te treffen om de openbare orde en het openbaar leven te herstellen en te handhaven, zulks, behoudens volstrekte verhindering met inachtneming van de wetten van het land.

Dat de Belgische regering hogervermeld diplomatisch verdrag van de tweede Haagse Vredesconferentie aan de wetgevende kamers heeft onderworpen, met het uitgesproken inzicht dit verdrag tot zijn recht te laten komen en te bekrachtigen, wat dan ook geschiedde bij artikel 1 van de wet van 25 mei 1910; dat dit verdrag dus in ons land kracht van wet heeft gekregen, zoals het Belgisch hof van verbreking, onze

hoogste rechtsmacht, het heeft vastgesteld in zijn arrest van 20 mei 1915;

Dat nu geen “openbaar leven” in ons land denkbaar is zonder ingericht onderwijs en aldus de instandhouding of de instelling van onderwijsgestichten, zowel van hogere als van lagere en middelbare graad, een maatschappelijke vereiste is; dat dit steeds in ons land als regel heeft gegolden, vermits het openbaar onderwijs in de bevoegdheid ligt van een van onze ministeries en dus een der uitingen is van onze staatsmacht;

Dat dan ook het openbaar onderwijs in het algemeen en het hoger onderwijs met betrekking tot de Gentse hogeschool in het bijzonder, te beschouwen is als een onontbeerlijke factor van ons “openbaar leven”, dus als een van die zaken, die met het oog op de herstelling of de handhaving van dit openbaar leven de tussenkomst van de bezettende macht wettigen;

Dat overigens door deze tussenkomst geen Belgische wet wordt gekrenkt, hetgeen voldoende toegelicht wordt door de overweging dat het een koninklijk besluit is (koninklijk besluit van 9 december 1849, artikel 5) welk voorschrijft, dat de lessen aan de hogescholen in het Frans worden gegeven; dat hieruit volgt: ten eerste, dat wanneer hieraan verandering wordt gebracht, slechts een koninklijk besluit wordt gewijzigd, waarbij er in geen geval sprake kan zijn van een overtreding van de wetten van het land; ten tweede, dat, vermits een koninklijk besluit volstaan heeft om de voertaal van het hoger onderwijs te regelen en een wet daartoe niet nodig was, het rechtskundig vaststaat, dat een nieuw koninklijk besluit of een daarmee ten minste gelijkstaand besluit van de bezettende macht het besluit van 9 december 1849 kan wijzigen, dus voldoende is om rechtsgeldig tot de vervlaamsing van de Gentse hogeschool over te gaan;

Stellen vast, dat het besluit van de heer gouverneur-generaal, strekkende tot de heropening en tot de vervlaamsing van de Gentse hogeschool te beschouwen is als een rechtmatig en rechtsgeldig besluit van een bevoegde overheid.

En aangezien hoger aangehaalde artikelen 42 en 43, alsook de maatregelen die bij toepassing van deze artikelen door de Duitse overheid werden getroffen, niet enkel bindend zijn voor de gewone Belgische burger, maar eveneens voor de Belgische staatsambtenaar, ja zelfs voor de Belgische rechter. Dat dit uitdrukkelijk werd erkend door ons Belgisch Hof van Verbreking in zijn hoger vermeld arrest van 20 mei 1915;

Dat het besluit van de heer gouverneur-generaal nopens de heropening van de Gentse hogeschool dus ook bindend is voor de professoren van die hogeschool.

Dat dit besluit overigens de bevestiging is van de maatschappelijke betekenis van de Gentse hogeschool voor de Vlamingen en dus met voldoening kan aanvaard worden door die professoren, welke reeds vroeger de hoge beschavingsrol van de Vlaamse hoogleraar hadden ingezien en verdedigd.

Waarderen ten volle de daad van de hoogleraar, die aanvaard hebben aan de Gentse hogeschool in het Nederlands te doceren; betreuren de houding van die anderen, welke, vroeger reeds in het Nederlands docerende of bekwaam zijnde dit nu te doen, het weigerend van de hand hadden gewezen; spreken de wens uit dat deze op hun weigering zullen terugkomen.

Overwegende tenslotte:

Dat het gehele lager en middelbaar onderwijs, de voorbereiding aldus tot het hoger onderwijs, zijn gang heeft hernomen met het

noodzakelijk gevolg dat de behoefte aan hoger onderwijs met de dag dringender wordt;

Dat thans reeds de Gentse hogeschool meer dan tweeëntwintig maanden gesloten is en met oktober 1915 reeds het derde nieuwe studentengeslacht, sedert het uitbreken van de oorlog verstoken zal zijn van alle hoger onderwijs; dat honderden leerlingen, die aan de vooravond van deze wereldoorlog de derde klasse uitgingen en sindsdien achtereenvolgens de tweede en de eerste klas van het middelbaar onderwijs hebben doorgemaakt, leerlingen dus uit drie studie jaren, met oktober a.s. op hoger onderwijs zullen wachten; dat de talrijke studenten die bij het uitbreken van de oorlog nog hun studies niet voltooid hadden, ook met ongeduld de dag tegemoet zien dat hun daartoe gelegenheid zal worden gegeven;

Dat het, met het ook op de zedelijke taak van het hoger onderwijs, van een maatschappelijk standpunt uit noodlottig zou zijn de Gentse hogeschool nog langer gesloten te houden voor het opkomende geslacht; dat hierdoor de ontwikkeling van ons land zou worden geschaad en de verarming ervan in de hand zou worden gewerkt;

Dat in de oorlogvoerende landen de hogeschoolleergangen worden voortgezet, en in Nederland ten behoeve van de uitgeweken Belgische studenten, zelfs een "Université belge" werd opgericht;

Wijzen op de noodzakelijkheid dat onverwijld de moedige maatregelen getroffen zouden worden, opdat in oktober 1916 de Vlaamse hogeschool te Gent haar colleges zou kunnen aanvatten;

Stellen hun vertrouwen in de bevoegde Vlaamse en Nederlandse leerkrachten en nodigen deze uit om aan de Gentse hogeschool mee te werken aan de opbeuring van ons Vlaamse volk;

Nodigen al de studenten uit om aan de Vlaamse hogeschool te Gent de wetenschap te kunnen deelachtig worden in die taal die hun moet toelaten de wetenschappelijke nood van het Vlaamse volk te verhelpen en als hun volle maatschappelijke plicht te vervullen;

Richten een plechtige oproep tot al de Vlamingen van goede wil om met raad en daad mee te werken aan het opbouwen van ons prachtig volksideaal, de Vlaamse hogeschool;

Doen dit beheerst door de gedachte dat onze broeders te velde en in de loopgraven met hun bloed de volledige rechtsherstelling van de Vlaamse stam hebben bezegeld en dat het ideaal dat hen bezielt, het recht der kleine volkeren, in hun geest onafscheidbaar verbonden is met de wens en de wil tot verheffing van hun eigen Vlaamse volk;

Doen dit alles met bewust verantwoordelijkheidsgevoel en blijvende bereidwilligheid tot verantwoording tegenover hun volk, hun land en hun vorst.

Het bestuur van de hogeschoolbond bestaat uit de heren:

Voorzitter: L. Augusteyns, volksvertegenwoordiger; erevoorzitter van het Algemeen Nederlands Verbond (tak Antwerpen); A. Henderickx, doct. Jur., advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel, volksvertegenwoordiger, ondervoorzitter van het Algemeen Nederlands Verbond (tak Antwerpen).

Secretarissen: H. Meert, geaggregeerd leraar hogere graad, leraar aan het Koninklijk Atheneum te Gent, secretaris-penningmeester van het Algemeen Nederlands Verbond (groep België), secretaris van de Vlaamse Hogeschoolcommissie; M. Rudelsheim, doctor in de filosofie, secretaris van de Vlaamse Hogeschoolcommissie, voorzitter van de afdeling hoger onderwijs van het Algemeen Nederlands Verbond (tak Antwerpen).

Leden van de bond zijn: Alleman, apotheker te Gent; L. Bauwens, geneesheer te Aalst, voorzitter van de katholieke oud-hoogstudentenbond van Oost-Vlaanderen; C. Billiet, geneesheer te Kortrijk; F. Bogaerts, advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel; A. Borms, leraar aan het koninklijk atheneum te Antwerpen, voorzitter van de katholieke arrondissementsbond van het Land van Waas; K. Borms, geneesheer te Wetteren; J. H. Bruinsma, geneesheer te Assenede; F. Brulez, ingenieur bij het telegraafwezen van de staat te Watermaal; L. Brulez, doctor in de filosofie te Watermaal; A. Claus, hoofdgeneesheer van het krankzinnigengesticht te Mortsel; L. Couvreur, geneesheer te Antwerpen, bijgevoegd provinciaal raadslid; Aug. De Backer, apotheker te Gent; J. de Belie, geneesheer te Sint-Niklaas; , voorzitter van de katholieke Vlaamse hogeschooluitbreiding; Aug. De Bock, apotheker te Antwerpen; F. de Bois, leraar aan het gemeentelijk atheneum te Schaarbeek; E. de Bougne, advocaat te Antwerpen; C. de Bruycker, leider der werkzaamheden van het botanisch instituut der hogeschool te Gent; J. de Decker, leraar aan het gemeentelijk atheneum te St.-Gillis-Brussel, wetenschappelijk medewerker aan het sociologisch instituut Solvay; R. de Decker, leraar aan het gemeentelijk atheneum te St.-Gillis-Brussel; Th. De Decker, vrederechter te Temse, ondervoorzitter van de katholieke arrondissementsbond van het Land van Waas; E. de Groof, voorzitter van de Antwerpse afdeling van de bond der gemeentebeambten; De Groof, geneesheer van het weldadigheidsbureau te Antwerpen; Alb. de Jaeger, ingenieur te Antwerpen; Ar. de Jaeger, apotheker te Ukkel-Brussel; J. de Keersmaeker, geneesheer te Antwerpen; De Knop, geneesheer van het Stuivenberggasthuis te Antwerpen; R. de Man, ingenieur te Antwerpen; J. Denuce, conservator van het museum Plantijn-Moretus te Antwerpen, docent aan de vrije hogeschool te Brussel; Alf. Depla, geneesheer te Kortrijk; J. Desmedt, advocaat te Brussel; Gust. Doussy, geneesheer te Kortrijk; J. Eggen, advocaat bij het hof

van beroep te Gent; A. Elewout, geneesheer te Haasdonk, secretaris van de katholieke arrondissementsbond van het Land van Waas; Alf. Fornier, leraar aan de hogere nijverheidsschool te Gent; Mevr. Gabriels-de Knop, geneesheer gehecht aan het Stuivenberggasthuis te Antwerpen; J. Gevaerts, geneesheer te Antwerpen; C. Gilles, apotheker te Antwerpen, bestuurder van de Nederduitse bond; J. Haller, leraar aan het koninklijk atheneum te Brussel; Arn. Hendrix, apotheker te Antwerpen, voorzitter van het katholiek Vlaams secretariaat; Flor. Heuvelmans, oud-volksvertegenwoordiger, ondervoorzitter van het katholiek Vlaams secretariaat; K. Heyndrickx, gemeentesecretaris van Sint-Niklaas-Waas, algemeen secretaris van het Davidsfonds; B. Huybrechts, advocaat bij het hof van beroep te Gent; J. Impe, apotheker te Kortrijk; Ant. Jacob, secretaris van het Vlaams verbond te Antwerpen; L. Jacobs, geneesheer te Nieuwerkerke; A. Jonckx, advocaat bij het Hof van Beroep te Gent; Maurits Jossen, advocaat bij het hof van beroep te Brussel; Em. Lambrechts, geneesheer te Nevele; J. H. Lambricht, leraar te Brussel; Lanen, geneesheer te Putte; J. Librecht, bestuurder van de rijksmiddelbare school te Gent; S. Lindekens, geneesheer te Schoten, voorzitter van de katholieke Vlaamse arrondissementsbond; F. Maes, advocaat te Antwerpen; A. Martens, geneesheer te Deinze; Mathe, geneesheer te Aalst; M. Minnaert, Gent; H. Mommaerts, landbouwingenieur te Broechem; R. Mullier, apotheker te Kortrijk; E. Peetermans, geneesheer aan het Stuivenberggasthuis te Antwerpen; A. Picard, geneesheer te Antwerpen; H. PLanquaert, advocaat bij het hof van beroep te Gent; D. Pletincx, geneesheer te Elsene; B. Quintens, geneesheer te Sint-Truiden, provinciaal raadslid; Fr. Reinhard, griffier van de Vlaamse volksraad; A. Renneboog, veearts te Aalst; G. Schamelhout, geneesheer te Antwerpen, H. Schelstraete, notaris te Drongen (overleden einde augustus); Sergysels, apotheker te Antwerpen; J. Snoeck, geneesheer te Brussel, R. Speleers, oogarts te Gent; Spincemaille, jurist te Brussel; E. Stocke, oogarts te Gent; P.

Tack, leraar aan het koninklijk atheneum te Elsene en aan de middelbare staatsnormaalschool te Brussel; W. Tamm, geneesheer aan het weldadigheidsbureel te Antwerpen; Tange, veearts te Harelbeke; W. Thelen, advocaat bij het hof van beroep te Brussel, voorzitter van het Algemeen Nederlands Verbond (tak Brussel); Ad. Van der Berghe, repetitor aan de hogeschool te Gent; L. van den Bogaert, leraar aan het koninklijk atheneum te Oostende; A. van den Brande, licentiaat in handelswetenschappen te Merksem; J. van den Broeck, advocaat te Antwerpen, bestuurslid van de Nederlandse bond; Fr. Van den Weghe, leraar aan het koninklijk atheneum en aan de Zeevaartschool te Oostende; Van der Mensbrugge, advocaat bij het hof van beroep te Gent; Van der Ouderas, oogarts te Antwerpen, bestuurslid van de Nederduitse bond; H. van der Spurt, tandarts te Gent; Van Hecke, advocaat bij het hof van beroep te Gent; R. van Hage, geneesheer te Antwerpen; Arn. Van Hilst, apotheker te Mechelen; Eug. Van Oye, geneesheer te Oostende; A. van Roy, advocaat bij het hof van beroep te Gent; J. van Roy, geneesheer te Gent; R. van Roy, advocaat bij het hof van beroep te Gent, kandidaat-notaris; K. van Walleghem, geneesheer te Kortrijk; Mej. M. Verhuyck, lerares te Brussel; Vernieuwe, bestuurder in het ministerie van landbouw; J. Verstraete, kandidaat-notaris, burgemeester te Sinaai-Waas; Alb. Vlaemynck, adjunct-archivaris bij het rijksarchief te Gent; J. Vogels, geneesheer te Turnhout, voorzitter van het Algemeen Nederlands Verbond (tak Turnhout); Vrijdagh, advocaat te Sint-Truiden; Waeselaer, apotheker te Kortrijk; E. Wildiers, advocaat te Antwerpen, voorzitter van het Algemeen Nederlands Verbond (tak Antwerpen).

Namens het Nationaal Vlaams Studentenverbond is het manifest ondertekend door de heren G. van Tichelen, voorzitter, Antwerpen; H. Vos, secretaris, Antwerpen.

Vlaamse universiteit.

's Gravenhage, 1 september.

Zeer geachte heer redacteur,

In uw avondblad van heden publiceert u een bericht volgens hetwelk de Belgische regering bereid zou zijn, direct na het vredesherstel, het vraagstuk der Vlaamse universiteit op te lossen.

Dergelijke beloften zijn aan de Vlamingen reeds zeer dikwijls gedaan; de flaminganten – alle flaminganten – zijn er slechts erg ... bang voor.

Inderdaad, een regeringsvoorstel ter inrichting van enige Vlaamse leergangen te Gent, dat in onze kamers met enthousiasme zou gestemd worden door de franskiljons en door de schare der tamme regeringsgezinden, is de ergste slag die de beweging ter vervlaamsing van de Gentse hogeschool zou kunnen treffen.

Alle goede flaminganten (Prof. Mac Leod, Lod. De Raet, Frans Van Cauwelaert, Prof. W. De Vreese, Hyp. Meert, Louis Franck, Prof. Hoffmann, Prof. Persijn, Kam. Huysmans, enz.) hebben dan ook meer dan eens, en op de meest plechtige wijze verklaard, dat de gedeeltelijke of zelfs algehele verdubbeling der leergangen, door de Vlamingen nooit als een oplossing mocht aanvaard worden.

In maart 1914 hebben de Vlaamse studenten van Gent, in een ad hoc belegde vergadering, plechtig beloofd nooit met enkele Vlaamse leergangen vrede te nemen, of zelfs maar die leergangen te willen volgen zolang het principe der algehele vervlaamsing niet aanvaard was.

En in "De Vlaamsche Hoogeschool", orgaan van de hogeschoolcommissie, lezen wij:

“Het belang van het Vlaamse volk als onderdeel van de Nederlandse stam, met het oog op de handhaving van zijn zelfstandigheid, en het weren van de verbasterende invloeden, die als een kanker die zelfstandigheid ondermijnen, wordt alleen gediend door de vervlaamsing der hogeschool van Gent.”

Nochtans, het regeringsontwerp dat door het bericht wordt in uitzicht gesteld, is zeer waarschijnlijk (men zou wel mogen zeggen: is stellig) een ontwerp ter ontubbeling van leergangen.

Inderdaad in februari 1914 werd het ontwerp der hogeschoolcommissie in de kamerafdelingen besproken. De premier de Broqueville heeft toen in de 1^e afdeling een dergelijke regeringsoplossing aangekondigd: in het verslag der besprekingen lezen wij:

“M. de Broqueville verklaarde ten volle partijganger te zijn van het beginsel van een Vlaamse hogeschool. De regering was zinnens daarover zelf een ontwerp in te dienen, doch zij heeft er van afgezien uit hoffelijkheid jegens de ondertekenaars van het wetsvoorstel. De regering zou echter amendementen voorstellen, welke in hoofdzaak zouden dienen tot ontubbeling der leergangen.”

Minister Pouillet ontwikkelde dezelfde ideeën in de tweede afdeling.

Van de acht overige ministers waren er drie afwezig, (drie Walen: Hubert, Renkin, Berryer), twee, Carton de Wiart en Davignon, verklaarden zich tegen en drie, Seghers, Helleputte en van de Vyvere, voor het principe der vervlaamsing; de laatste echter voegde erbij, dat hij de amendementen der regering zou stemmen!

Sindsdien is Davignon's plaats door baron Beyens ingenomen, en zijn er drie ministers van links benoemd: Hymans, Van der Velde en Goblet.

Van het standpunt dat baron Beyens tegenover de Vlaamse kwestie inneemt, weten wij niets. Hymans echter heeft het nodig geoordeeld enige maanden voor de oorlog alle Vlamingen uit te dagen, door op een vraag, die hem gesteld was, te antwoorden: "la flamandisation, jamais!" en Goblet en Van der Velde hebben zich bij de bespreking in de afdeling tegen de vervlaamsing verklaard.

Wij weten dus wat wij van de huidige regering kunnen verwachten.

Terecht stellen de Vlaamse leiders dan ook geen vertrouwen in die regering, waar het gaat om de oplossing van de Vlaamse zaak. Daarom ijveren de flaminganten voor het doen slagen van de vervlaamsing in deze tijd. Daarom hebben gezaghebbende leiders – bestuursleden van het A. N. V. als Hyp. Meert, Mr. Thelen, Dr. Rudelsheim, Dr. Doussy; voormannen der katholieke Vlamingen als dr. Speleers, Prof. Persyn, Mr. Dوسفel; Vlaamse geleerden als Dr. Bauwens, Dr. Jan Denuce, Prof. Bellefroid, etc. – hun sympathie betuigd met die vervlaamsing. Daarom hebben tot hertoe reeds meer dan twintig Vlamingen een professoraat aanvaard, waaronder er zijn wiens naam niet alleen in wetenschappelijke kringen goed klinkt, maar die ook grote sociale invloed hebben, zoals Dr. de Keersmaecker, Dr. Claus, Dr. J. de Decker, enz.

Mijn brief is wellicht wat lang geworden, mijnheer de redacteur; ik heb echter slechts getracht een objectieve Vlaamse mening weer te geven en enige feiten aan te halen, die waarschijnlijk ook de Hollandse lezers belangrijk zullen voorkomen.

Dankend voor de opneming.

Uw dienstwillige dienaar, L. Picard

De Kölnische Zeitung, ons bericht uit Havre over de plannen der Belgische regering tot vervlaamsing van de Gentse universiteit

overnemend, tekent daarbij aan, dat de Belgische regering, die de Gentse hoogleraars Hofmann, Haerens en Lahousse van de lijst der Leopoldsorde heeft geschrapt, omdat zij aan de vervlaamsing van de hogeschool door de Duitsers hun medewerking verlenen, blij mocht zijn, dat het Duitse bestuur tijdens haar afwezigheid haar een handeling bespaart, waarvan zij de rechtmatigheid meer dan ooit te voren zelf erkent. De vervlaamsing geschiedt thans op een tijdstip, dat zij de minste opwinding en tweespalt onder de Belgen zal gaande maken. Eindelijk wil Havre hetzelfde als Brussel, maar het wil het zelf doen en gunt Brussel de eer niet. Deze onzakelijke houding zal echter bij verstandige Belgen geen instemming vinden, denkt de Kölnische.

Dinsdag 5 september 1916 – avondeditie

Uit België.

Generaal von Bissing, de Duitse gouverneur-generaal in België, heeft een verordening uitgevaardigd betreffende de regeling van de handel in boter en een verordening “betreffende het in beslag nemen van de rijwielbanden en het opnemen van de voorraden. (Beperking van het rijwielverkeer)”.

Verder is er namens de Duitse overheid te Brussel bekend gemaakt, dat “de prijs (basisprijs), die voor zoete melkerijroomboter, met ten hoogste 18 procent vreemde bestanddelen en voorzien van een ambtelijk controlemerk, door de voortbrenger mag worden gevraagd bij de verkoop franco te Brussel, met inbegrip van de gebruikelijke verpakking, voorlopig tot 6 frank per kilo is verhoogd.”